

De rol van het Monitoringcomité Just Transition Fund

In de verordening gemeenschappelijke bepalingen (CPR) is door de Europese Commissie bepaald dat er een Monitoringcomité (MC) dient te worden ingesteld. Het is de taak van het Monitoringcomité om toezicht te houden op het subsidieprogramma. Hieronder staat beschreven wat de officiële rol van het MC is en op welke manier daar invulling aan wordt gegeven.

Als laatste is een korte beschrijving gegeven van de werking van het programma en de manier waarop projectselectie zal plaatsvinden.

Formeel hoeft het MC pas ingesteld te worden na de goedkeuring van het programma door de EC. Het is echter opportuun om het MC eerder in vergadering bijeen te roepen, zodat tijdig gestart kan worden met het instemmen van enkele randvoorwaarde zodat het programma voortvarend van start kan gaan.

Rol en taken

Het MC houdt toezicht op de uitvoering en de voortgang van het operationeel programma JTF. Het MC bewaakt de prestaties van het programma en kan worden geraadpleegd en advies uitbrengen over voorgestelde wijzigingen van het programma. Ten slotte kan het MC adviseren over de uitvoering en evaluatie van het programma, met inbegrip van maatregelen om de administratieve last voor begunstigden te verminderen. In bijlage 2 zijn de wetsartikelen van toepassing op het monitoringcomité, opgenomen.

Binnen drie maanden na de goedkeuring van het Operationeel Programma JTF door de EC, moet een MC worden opgericht. Het MC stelt in het eerste formele overleg, zijn reglement van orde vast.

Samenstelling

Het MC wordt jaarlijks roulerend voorgezeten door één van de regionale programmapartners van het JTF-programma. In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven welke regio in welk jaar voorzitter is. Het MC zal naar verwachting tot en met 2030 in functie blijven en vergadert ten minste één keer per jaar, in het gebied van de voorzitter.

In het MC zijn de volgende stemgerechtigden vertegenwoordigd:

- namens de regio's de voorzitters van de zes regionale stuurgroepen;
- namens het Rijk: ministeries van Economische Zaken en Klimaat, Sociale Zaken en - Werkgelegenheid en Onderwijs Cultuur en Wetenschap;
- Vertegenwoordiger werkgeversorganisaties
- Vertegenwoordiger werknemersorganisaties
- Vertegenwoordiger kennisinstellingen
- Vertegenwoordiger onderwijsinstellingen
- Vertegenwoordiger milieuorganisaties
- Vertegenwoordiger jongerenorganisaties
- Vertegenwoordiger Maatschappelijke gelijke rechten organisaties

Daarnaast zijn er een aantal adviserende leden zonder stemrecht te weten:

- Vertegenwoordiger van de Europese Commissie, DG Regionaal beleid
- Vertegenwoordiger van de Europese Commissie, DG Werkgelegenheid
- Vertegenwoordiger van de Beheerautoriteit
- Vertegenwoordiger van de Auditautoriteit
- Vertegenwoordigers van de Intermediaire Instanties

Het secretariaat wordt gevoerd door de Beheerautoriteit.

Beschouwing werkwijze Monitoringcomité

In de komende zeven jaar moet het JTF-programma worden uitgewerkt in concrete projecten, binnen de financiële en inhoudelijke kaders die door het operationeel programma worden aangegeven en binnen de kaders van de Europese regelgeving. De uitgaven moeten bovendien binnen een strak financieel ritme worden gerealiseerd, waarbij geplande uitgaven ook feitelijk moeten worden geïnvesteerd en uitgegeven in projecten. Indien die planning niet wordt gehaald, zal door de EC de bijdrage naar beneden worden bijgesteld. Bovendien wordt door de EC nadrukkelijk

gevraagd om naast een juiste financiële verantwoording, ook inhoudelijke resultaten duidelijk te behalen.

Het MC heeft een belangrijke taak om de resultaten en de zichtbaarheid van het programma te laten zien. Op basis van rapportages en evaluaties kan het MC vaststellen of de uitvoering aan de verwachtingen voldoet, dan wel dat een vorm van bijsturen nodig is. Daarnaast kan het MC, en meer specifiek de individuele Comitéleden, een actieve rol spelen als ambassadeurs van het JTF-programma. Het MC heeft hiervoor een aantal instrumenten:

Het Operationeel Programma: geeft de richting van inzet. MC-leden kunnen het programma bekendmaken bij hun achterban en in hun netwerk. Hiervoor zal een handzame brochure worden gemaakt die kort en bondig inzicht in de mogelijkheden van het programma biedt. Het MC kan het operationeel programma bijstellen (goedkeuring van de EC nodig) als daar op grond van afwijkende resultaten of een gewijzigde sociaal economische situatie aanleiding toe is.

Het toetsingskader: wordt door het MC vastgesteld. Het is gezamenlijk door de zes regio's samengesteld en omvat uniforme criteria en uitvoeringsprocedures. Hiernaast kan een regio er voor kiezen per openstelling aanvullende eisen en voorwaarden te stellen. Het MC kan het toetsingskader bijstellen als daar op grond van de uitvoering aanleiding toe is.

Evaluaties: Het MC doet onderzoek naar alle vraagstukken die van invloed zijn op de prestaties van het programma, met inbegrip van de conclusies van de evaluaties van de prestaties dat in 2024 wordt gehouden.

Realisatie van het programma: Het MC kan hier een belangrijke rol vervullen door tijdig bij te sturen als uit de voortgang blijkt dat de geplande jaartranches niet tijdig worden uitgegeven. Want, als geplande uitgaven niet binnen drie jaar zijn gemaakt valt dit terug aan de EC. Bestuurlijke sturing vanuit het MC kan nodig zijn om processen bij de regio's waar nodig los te trekken, bijvoorbeeld in de vorm van resultaatsafspraken.

Terugkoppeling van resultaten in het MC: Activiteiten, resultaten en uitwerking van specifieke thema-afspraken kunnen door de MC-leden in het MC besproken worden.

Organisatie en beheer van het programma.

Voor de uitvoering van het programma is een uitvoeringsorganisatie aangesteld en drie intermediaire instanties (II's) voor regionale uitvoering van het programma. alle vier de organisaties hebben ervaring met het uitvoeren van Europese subsidieprogramma's vanwege hun betrokkenheid bij de uitvoering van het Europese Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds (ESF). Over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden met het oog op een doeltreffende, kwalitatief hoogstaande en rechtmatige uitvoering, gaan de betrokken partners (Rijk en regio's) afspraken in convenanten vastleggen.

De Beheerautoriteit en Intermediaire Instanties zijn ervoor verantwoordelijk dat het operationele programma overeenkomstig het beginsel van goed financieel beheer wordt beheerd en heeft, de dagelijkse leiding over het JTF-programma. De taken van de Beheerautoriteit zijn vastgelegd in artikel 125 van de algemene verordening. De taakverdeling tussen de MA en II's is beschreven in het uitvoeringsconvenant. Als Beheerautoriteit zal de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden voorgedragen.

De uitvoering van het programma valt voor het grootste deel onder de Intermediaire Instanties. De Beheerautoriteit is formeel verantwoordelijk voor de toekenning van projectsubsidies. Echter zal deze taak gemandateerd worden aan de II's. Per regio is er een regionale stuurgroep aangesteld. Deze is verantwoordelijk voor de regionale inzet van de middelen.

Projectaanvragen worden beoordeeld op basis van beleidsinhoudelijke, technische en inhoudelijke beoordelingscriteria. De gezamenlijke beoordelingen worden voor advies voorgelegd aan de Intermediaire Instanties, die vervolgens een besluit over wel/niet toewijzing van middelen neemt.

De zes regio's zijn ervoor verantwoordelijk dat voldoende kwalitatief goede projecten ter advisering worden voorgelegd aan de deskundige commissie. Een effectieve werving van projecten vergt daarom goede afstemming met lokale, provinciale en nationale beleidsprogramma's. De partners uit

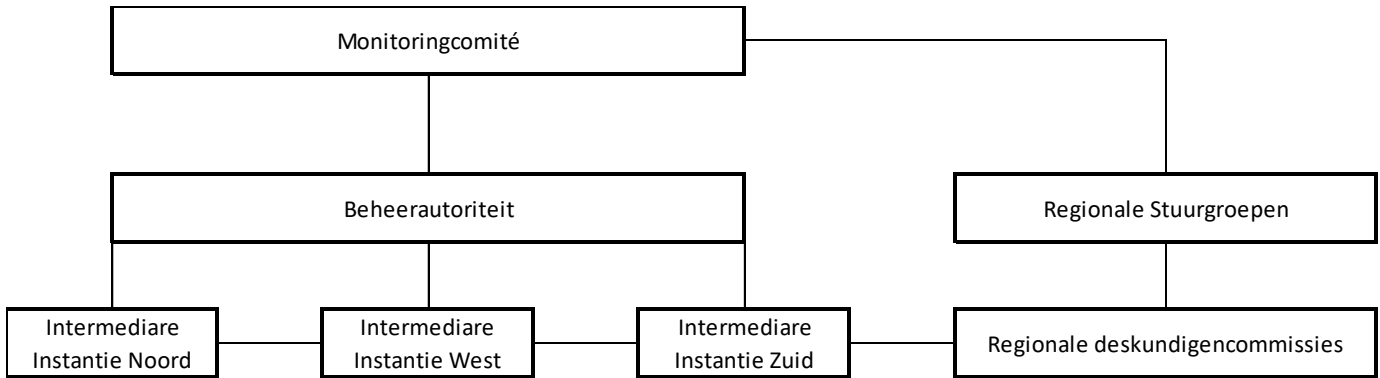
de zes regio's zullen zich daartoe actief inzetten om partijen (bedrijfsleven, onderzoeksinstituten, gemeenten) te stimuleren initiatieven in te dienen. Zij werken nauw samen met de Beheerautoriteit en de intermediaire instanties, teneinde een voor de aanvragers zo flexibel mogelijke toeleiding van projecten naar de Deskundige Commissies te garanderen. De regio's zullen deze flexibele toeleiding ondersteunen.

De Beheerautoriteit moet op grond van haar eindverantwoordelijkheid toezien op een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de projecten. Hiervoor wordt tussen de Beheerautoriteit en de drie intermediaire instanties een uitvoeringsconvenant opgesteld, waarin afspraken worden vastgelegd met betrekking tot organisatie en uitvoering van het programma.

Op landelijk niveau is de auditautoriteit verantwoordelijk voor de verificatie van het management- en controle systeem van het programma en verricht daarnaast bij projecten steekproefsgewijze audits. De Audit Dienst Rijk zal fungeren als auditautoriteit voor dit programma.

Bijlage 1: Schematische weergave organisatie Operationeel Programma JTF.

Noot: voor de regio Groningen is het regionale monitoringcomité, in plaats van de regionale stuurgroep.

Bijlage 2: artikelen Monitoringcomité in de verordening gemeenschappelijke bepalingen

VERORDENING (EU) 2021/1060 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 24 juni 2021

houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid

Artikel 38, Monitoringcomité

1. Binnen drie maanden na de datum waarop een lidstaat in kennis wordt gesteld van het besluit tot goedkeuring van het programma richt deze, na overleg met de beheerautoriteit, een comité op dat de uitvoering van het programma monitort ("monitoringcomité"). Een lidstaat kan één monitoringcomité voor meerdere programma's oprichten.
2. Ieder monitoringcomité stelt zijn reglement van orde vast met inbegrip van bepalingen betreffende het voorkomen van belangenconflicten en de toepassing van het transparantiebeginsel.
3. Het monitoringcomité komt ten minste één keer per jaar bijeen en evalueert alles wat de voortgang van het programma belemmert om zijn doelstellingen bereiken.
4. Het reglement van orde van het monitoringcomité en de gegevens en informatie die het monitoringcomité ontvangt, worden onverminderd artikel 69, lid 5, bekendgemaakt op de in artikel 49, lid 1, bedoelde website.
5. De leden 1 tot en met 4 van dit artikel zijn niet van toepassing op programma's die beperkt blijven tot de specifieke doelstelling bepaald in artikel 4, lid 1, punt m), van de ESF+-verordening, noch op de daarmee samenhangende technische bijstand.

Artikel 39, Samenstelling van het monitoringcomité

1. Elke lidstaat bepaalt de samenstelling van het monitoringcomité en zorgt via een transparant proces voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de bevoegde lidstaatautoriteiten, intermediaire instanties en de in artikel 8, lid 1, bedoelde partners. Elk lid van het monitoringcomité heeft een stem. Het reglement van orde regelt de uitoefening van het stemrecht en de bijzonderheden van de procedure in het monitoringcomité overeenkomstig het institutioneel, wettelijk en financieel kader van de betrokken lidstaat. Het reglement van orde kan toestaan dat niet-leden, waaronder de EIB, deelnemen aan de werkzaamheden van het monitoringcomité. Het monitoringcomité wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de lidstaat of van de beheerautoriteit. De lijst met leden van het monitoringcomité wordt bekendgemaakt op de in artikel 49, lid 1, bedoelde website.
2. Vertegenwoordigers van de Commissie nemen als toezichthouder met raadgevende stem deel aan de werkzaamheden van het monitoringcomité.
3. Voor het AMIF, het ISF en het BMVI kunnen de bevoegde gedecentraliseerde agentschappen deelnemen aan de werkzaamheden van het monitoringcomité.

Artikel 40, Taken van het monitoringcomité

1. Het monitoringcomité onderzoekt:
 - a) de vooruitgang bij de uitvoering van het programma en bij het bereiken van de tussen- en einddoelen; 30.6.2021 NL Publicatieblad van de Europese Unie L 231/207

- b) alles wat van invloed is op de prestaties van het programma, en de maatregelen die genomen worden om daar wat aan te doen;
- c) wat het programma kan doen aan de problemen die worden genoemd in de landspecifieke aanbevelingen in verband met de uitvoering van het programma;
- d) de in artikel 58, lid 3, genoemde elementen van de ex-antebeoordeling en het in artikel 59, lid 1, bedoelde strategie-document;
- e) de vorderingen van evaluaties, samenvattingen van evaluaties en het vervolg dat aan de bevindingen van de evaluaties wordt gegeven;
- f) de uitvoering van acties op het gebied van communicatie en zichtbaarheid;
- g) de vorderingen met de uitvoering van concrete acties van strategisch belang, indien van toepassing;
- h) of aan de randvoorwaarden wordt voldaan en of die tijdens de gehele programmeringsperiode in acht genomen worden;
- i) de vorderingen met de opbouw van administratieve capaciteit bij overheidsinstanties, partners en begunstigden, naargelang het geval;
- j) informatie over de bijdrage van het programma aan het InvestEU-programma overeenkomstig artikel 14 of over het gebruik van de overeenkomstig artikel 26 overgedragen middelen, naargelang het geval.

Bij programma's die steun ontvangen uit het EFMZVA, wordt het monitoringcomité geraadpleegd en brengt het, indien het dit zinvol acht, advies uit over door de beheerautoriteit voorgestelde wijzigingen van het programma.

2. Het monitoringcomité hecht zijn goedkeuring aan:
 - a) de methode en de criteria voor de selectie van concrete acties – inclusief wijzigingen daarvan – onverminderd artikel 33, lid 3, punten b), c) en d); op verzoek van de Commissie worden de voor de selectie van concrete acties gebruikte methode en criteria, inclusief de wijzigingen daarvan, ten minste 15 werkdagen voordat deze bij het monitoringcomité worden ingediend, aan haar voorgelegd;
 - b) de jaarlijkse prestatieverslagen van de door het AMIF, het ISF en het BMVI gesteunde programma's, en het eindverslag over de prestatie van uit het EFRO, het ESF+, het Cohesiefonds, het JTF en het EFMZVA gesteunde programma's;
 - c) het evaluatieplan en wijzigingen daarvan;
 - d) voorstellen van de beheerautoriteit om een programma te wijzigen, met inbegrip van overdrachten overeenkomstig artikel 24, lid 5, en artikel 26; dit geldt niet voor programma's die steun ontvangen uit het EFMZVA.
3. Het monitoringcomité kan aanbevelingen doen aan de beheerautoriteit, onder meer over maatregelen om de administratieve lasten voor begunstigden te verminderen.

Bron: [EUR-Lex - 32021R1060 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

BIJLAGE 3: Concept verdeling voorzitterschap Monitoringcomité

Jaar	Voorzitter (verantwoordelijk gedeputeerde of wethouder)	Vice-voorzitter (verantwoordelijk gedeputeerde of wethouder)
2022	Groningen	IJmond
2023	IJmond	Rijnmond
2024	Rijnmond	Zeeuws-Vlaanderen
2025	Zeeuws-Vlaanderen	West Noord-Brabant
2026	West Noord-Brabant	Zuid-Limburg
2027	Zuid-Limburg	Groningen
2028	Groningen	IJmond
2029	IJmond	Rijnmond
2030	Rijnmond	Zeeuws-Vlaanderen

